

Besigtigelse d. 26. – 28. februar 2005 af opgravninger i Rosengade – Løvegade i forbindelse med renoveringen af hele Schweizerpladsen.**Indhold**

Årsag og sagshistorie	s. 2
Deltagere	s. 2
Lokalisering og topografi	s. 2
Indmåling	s. 2
Beskrivelse	s. 2
Vurdering	s. 3
Anlægsliste, fotoliste	s. 4
Bilag 1	s. 5

Resumé:

Overvågning af afgravning i krydset Løvegade – Rosengade gav en 1000-1100 tals brønd samt nyere tids kulturlag, der var stærkt omrodet.

2004005D113: Omgravet kulturjord fra 1600-tallet i den østlige del af Løvegade.

De middelalderlige stolpehuller er tidligere registreret i forbindelse med gravningen af fjernvarmegrøften (stabilgruset) i nederste højre hjørne af billedet. Stenene ligger i kanten af denne nedgravning og deres funktion og dateringsmæssige sammenhæng er usikker.

Årsag og sagshistorie:

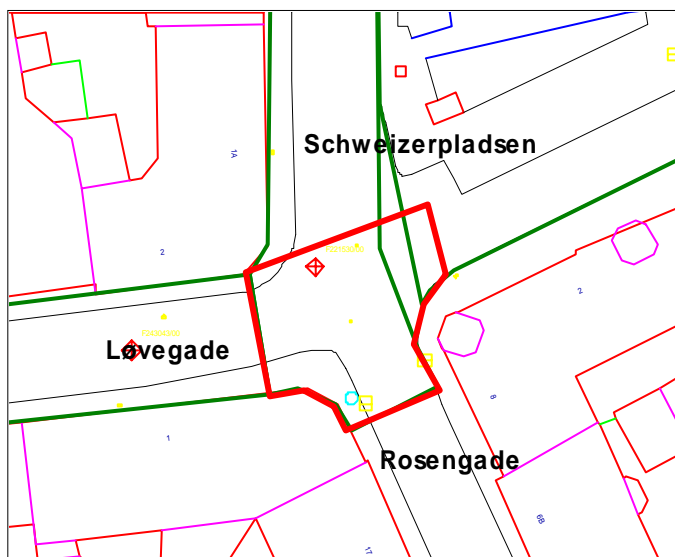
I forbindelse med gravning af fjernvarmegrøfter i den østlige del af Løvegade og Rosengade er tidligere registreret middelalderlige stolpehuller i undergrunden (040314 - sb. 28, AMK1993011). I 2004 undersøgte den østlige del af Schweizerpladsen og i januar 2005 undersøgte den vestlige del af pladsen. Disse udgravninger viste, at store dele af pladsen var stærkt afgravet, men på den sydlige del af pladsen var stadig bevaret bebyggelsesspor fra 1000 - 1100 – årene og fra 1600-årene. Der var derfor stor mulighed for at støde på lignende bebyggelsesspor i krydset Rosengade – Løvegade og afgravningen af kulturjord blev derfor arkæologisk overvåget.

Deltagere:

Opgravningen blev overvåget af Kirsten Christensen (d. 26-27. februar) og Henrik Høier (d. 28. februar 2005 se bilag 1 s. 5))

Lokalisering og topografi

Den sydvestlige del af Schweizerpladsen og krydset Løvegade – Rosengade er en del af den middelalderlige by. Terrænet falder stærkt mod nord og stiger svagt mod syd mod Skt. Mikkels kirke.

Afgravningsområdet vist med rødt

Indmåling

Arealet er afsat i forhold til eksisterende vejbane og ikke indmålt. Centrum af brønden A73 er målt i forhold til NØ-hjørnet af indgangspartiet til forretningen Skjold Burne, Schweizerpladsen 2, matr. 246a (afstand 9,40 m) og NØ-hjørnet af indgangen til Nybolig Schweizerpladsen 1A, matr. 287a (afstand 13,00 m).

Beskrivelse

I krydset Rosengade – Løvegade blev asfalten fjernet og derunder fremkom stabilgrus på størstedelen af krydset. Entreprisen gik på at der skulle være 70 cm stabilgrus under den kommende belægning, så der blev maskingrøvet nogle små prøvehuller for at konstateredes lagernes tykkelse. På den østlige del af krydset var der det ønskede lag stabilgrus, mens der på den vestlige og sydlige del viste sig at være sort kulturjord, som skulle udskiftes. I toppen virkede kulturlagene omgravede

og der blev iagttaget stjertpotteskår i overfladen. Tæt op ad fjernvarmegrøften i sydsiden af Løvegade lå 4 sten på række i omgravet jord og deres funktion kan ikke fastlægges. Afgravningen af kulturjord blev delvist fulgt den 28. februar 2005 (se besigtigelse ved Henrik Høier 28-02-2005).

I forbindelse med gravningen af en regnvandsledning fra en brønd foran Schweizerpladsen 2 til SV-hjørnet af krydset Rosengade – Løvegade blev brønden A73 snittet. Det øverste af brønden var dækket af stabilgrus, så dens udstrækning er kun skitseret på MapInfo tegningen. Brønden indeholdt lige som de to andre brønde, A6 og A51, i området ingen tegl i fylden. Opfyldningen af dem må derfor dateres til inden midten af 1100-årene.

Vurdering og fremtidige tiltag

De opgravede kulturlag i krydset Løvegade – Rosengade var heterogene og virkede omgravede, formodentlig i nyere tid, da de indeholdt stjertpotteskår, eller i forbindelse med nedgravning af diverse rør og ledninger. Der kunne ikke iagttages anlæg i profilerne.

Løvegade – Rosengade er en del af del middelalderlige gadenet og der kunne forventes at finde spor efter ældre vejbelægninger, som det f. eks var tilfældet i Herrestræde vest for (040314 – sb. 23, AMK1999014). De manglende middelalderlige vejbelægninger kan være fjernet ved de tidligere opgravninger.

Sorø d. 4. marts 2005

Kirsten Christensen

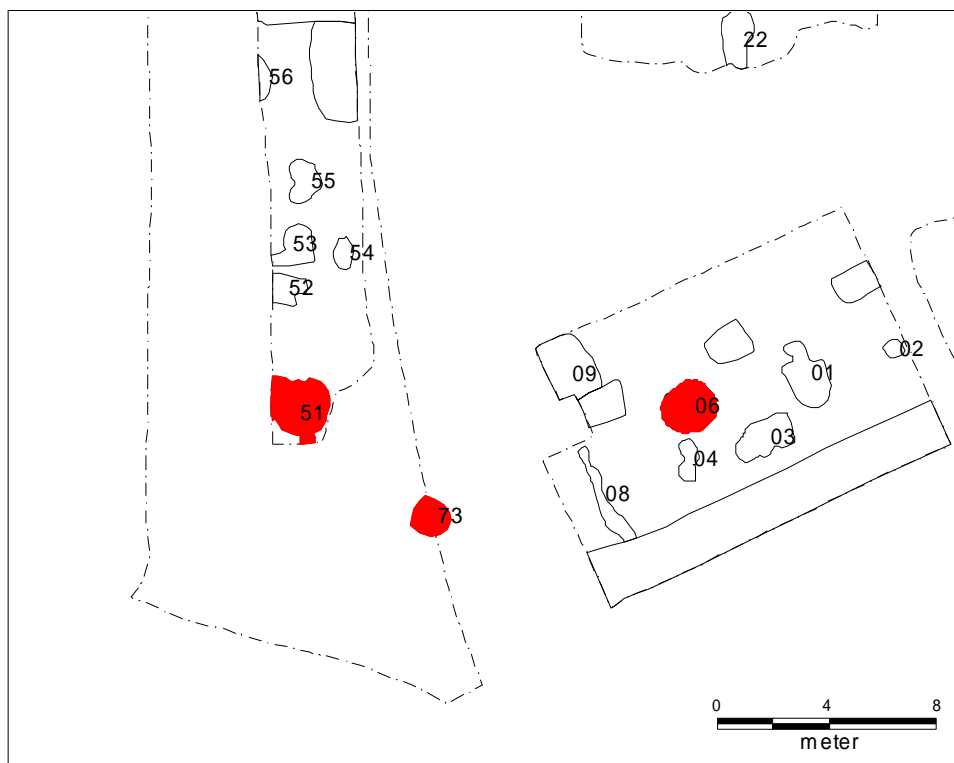
2004005D112: Snit gennem brønd A73

Anlægsliste:

A-nr	Snit	Type	Beskrivelse	Fund	Fase
73	Ø-V, tragtformet, 60 cm bred i bunden, > 2,00 m dyb	Brønd, usikker afgrænsning i toppen	Brungråt humusholdigt ler med dyreknogler, lerklining, ingen tegl	Ingen fund	Middelalder

Fotoliste

Optagelse	Tekst	Dato	Fotograf
2004005D102	Løvegade/Rosengade. Opbrydning af asfalt, set fra nord	26-02-2005	KC
2004005D103	Løvegade/Rosengade. Stabilgrus under asfalten, set fra nordvest	26-02-2005	KC
2004005D104	Løvegade/Rosengade. Kulturjord i den østlige del af Løvegade, set fra sydvest	27-02-2005	KC
2004005D105	Løvegade/Rosengade. Kulturjord i den nordlige del af Rosengade, set fra syd	27-02-2005	KC
2004005D106	Løvegade/Rosengade. Afgravet kulturjord i Løvegade, set fra sydøst	28-02-2005	HH
2004005D107	Løvegade/Rosengade. Afgravet kulturjord i Rosengade, set fra nord	28-02-2005	HH
2004005D108	Løvegade/Rosengade. Afgravet kulturjord og stabilgrus i Rosengade, set fra nord	28-02-2005	HH
2004005D109	Løvegade/Rosengade. Afgravet kulturjord i Løvegade, set fra nordøst	28-02-2005	HH
2004005D110	Løvegade/Rosengade. Afgravet kulturjord i Løvegade, set fra sydøst	28-02-2005	HH
2004005D111	Snit gennem brønd A73, set fra syd	27-02-2005	KC
2004005D112	Snit gennem brønd A73 med stabilgrus i toppen, set fra syd	27-02-2005	KC
2004005D113	Løvegade/Rosengade. Kulturjord i den østlige del af Løvegade, set fra sydvest	27-02-2005	KC

SVM2004005 De 3 brønde i det sydøstlige hjørne af Schweizerpladsen

BILAG 1

Besigtigelse af Rosengade/Løvegade d. 28/2 2005.

I det sydvestlige hjørne af Schweizerpladsen i området Rosengade/Løvegade blev der samme dag udskiftet jord i ca. én meters dybde. Al "sort jord" blev opgravet og kørt bort for at blive udskiftet med "friske materialer".

Da jeg ankom var man stort set færdig med afgravningen og udlagde "geo-net" i Løvegades begyndelse. Der var ingen fund at samle ind, og det opgravede så meget omlejret og omrodet ud. Arbejderne havde dog opsamlet en lille hornstøjle fra ko i dette område, som blev medtaget.

2004005D106: Der udskiftes jord ved Løvegades udmunding

Tilsvarende var forholdene i området, hvor Rosengade munder ud i pladsen, og her var tillige mange nyere nedgravninger til rør, ledninger, fjernvarme osv. Her afgravedes på samme måde i ca. én meters dybde. Ingen fund blev medtaget fra dette område. (Se også foto nedenfor).

2004005D107: Afgravningen ved Rosengades udmunding i pladsen

Sorø d. 2 marts 2005.

Henrik Høier
